

Bryssel 6. heinäkuuta 2020

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA MAANTIETEELLISIÄ MERKINTÖJÄ KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.³

Siirtymäkauden aikana Euroopan unioni ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁴, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Siirtymäkauden päättyttyä Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee EU:n jäsenvaltioissa EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon ja soveltamisen osalta kolmas maa.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päättyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä osa B) sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päättyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

---

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁴ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Huom.

Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- EU:n elintarvikelainsäädäntöä, kaupan pitämisen vaatimukset mukaan lukien;
- EU:n sääntöjä, jotka koskevat muita teollis- ja tekijänoikeuksia, kuten tavaramerkkejä ja malleja;
- EU:n sääntöjä tullin harjoittamasta teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanosta;

Näitä asioita koskevia tiedonantoja ollaan laatimassa tai ne on julkaistu⁵.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

Ilmaisu 'maantieteellinen merkintä' kattaa jäljempänä seuraavat EU:n lainsäädännön nojalla suojatut nimitykset: asetuksessa (EU) N:o 1151/2012⁶ tarkoitetut suojatut alkuperänimitykset ja suojatut maantieteelliset merkinnät, asetuksessa (EU) N:o 1308/2013⁷ tarkoitetut suojatut alkuperänimitykset ja suojatut maantieteelliset merkinnät, asetuksessa (EU) 2019/787⁸ tarkoitetut maantieteelliset merkinnät ja asetuksessa (EU) N:o 251/2014⁹ tarkoitetut maantieteelliset merkinnät. Tässä tiedonannossa 'maantieteellisellä merkinnällä' tarkoitetaan myös asetuksessa (EU) N:o 1151/2012 tarkoitettuja aitoja perinteisiä tuotteita ja asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 tarkoitettuja perinteisiä merkintöjä.

Siirtymäkauden päätyttyä maantieteellisiä merkintöjä koskevaa EU:n lainsäädäntöä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan¹⁰. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

---

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_fi

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/787, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tislattujen alkoholijuomien määritelmistä, kuvauksesta, esittelystä ja merkinnöistä, tislattujen alkoholijuomien nimien käytöstä muiden elintarvikkeiden esittelystä ja merkinnöissä, tislattujen alkoholijuomien maantieteellisten merkintöjen suojaamisesta, maatalousperäisen etyylialkoholin ja maatalousperäisten tisleiden käytöstä alkoholijuomissa (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 1).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 251/2014, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta (EUVL L 84, 20.3.2014, s. 14).

¹⁰ Maantieteellisiä merkintöjä koskevan EU:n lainsäädännön soveltamisesta Pohjois-Irlandiin ks. tämän tiedonannon osa C.

1. ENNEN SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYMISTÄ EU:SSA REKISTERÖIDYT MAANTIETEELLISET MERKINNÄT

Maantieteellisistä merkinnöistä annetun EU:n lainsäädännön mukaisesti ennen siirtymäkauden päättymistä myönnettyjä oikeuksia sovelletaan ainoastaan EU:n jäsenvaltioissa siirtymäkauden päätyttyä.

On kuitenkin muistettava, että erosopimuksessa määrätään EU:ssa rekisteröityjen maantieteellisten merkintöjen suojan jatkumisesta Yhdistyneessä kuningaskunnassa siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä tiedonannon osa B).

2. MAANTIETEELLISTEN MERKINTÖJEN REKISTERÖINTI SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

EU:n lainsäädännön mukainen maantieteellisten merkintöjen rekisteröinti vaihtelee tuotteiden alkuperän mukaan.

Rekisteröidäkseen tuotenimen maantieteelliseksi merkinnäksi EU:n tuottajien on osoitettava hakemuksensa kansallisille viranomaisille tarkastettavaksi. Tämän jälkeen asianomainen jäsenvaltio toimittaa hakemuksen Euroopan komissiolle, joka käsittelee pyynnön edellä mainitussa EU:n lainsäädännössä¹¹ vahvistettua menettelyä noudattaen.

EU:n ulkopuolisten tuotenimien rekisteröimiseksi maantieteellisiksi merkinnöiksi EU:ssa tuottajat lähettävät hakemuksensa joko suoraan tai kansallisten viranomaistensa kautta Euroopan komissioon.¹²

Siirtymäkauden päätyttyä Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin oleviin tuotteisiin liittyvien maantieteellisten merkintöjen EU:n tekemässä rekisteröinnissä on noudatettava ehtoja, joita sovelletaan kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden maantieteellisiin merkintöihin¹³.

Siirtymäkauden päättyessä EU:ssa vireillä olevat nimien rekisteröintihakemukset eivät enää kata Yhdistynyttä kuningaskuntaa siirtymäkauden päättymisen jälkeen, kun nimi on rekisteröity.

B. KESKEISET EROSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET

Erosopimuksen 54 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään EU:ssa siirtymäkauden viimeisenä päivänä suojattujen nimien suojan jatkumisesta

---

¹¹ Ks. asetuksen (EU) N:o 1151/2012 49 artiklan 2 kohta, asetuksen (EU) N:o 1308/2013 95 ja 96 artikla, asetuksen (EU) 2019/787 24 artiklan 5 kohta ja asetuksen (EU) N:o 251/2014 12–13 artikla.

¹² Ks. asetuksen (EU) N:o 1151/2012 49 artiklan 5 kohta, asetuksen (EU) N:o 1308/2013 95 artikla, asetuksen (EU) 2019/787 24 artiklan 8 kohta ja asetuksen (EU) N:o 251/2014 11 artikla.

Lisätietoja hakumenettelystä ja hakulomakkeista: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/registration-name-quality-product_fi

¹³ Esimerkiksi asetuksen (EU) N:o 1151/2012 8 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetty vaatimus.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa asiaankuuluvien maantieteellisiä merkintöjä koskevien EU:n sääntöjen nojalla.¹⁴ Tämä määräys kattaa myös Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin oleviin tuotteisiin liittyvät maantieteelliset merkinnät.

Erosopimuksen mukaan EU:n maantieteellisten merkintöjen suoja myönnetään Yhdistyneessä kuningaskunnassa ilman lisätutkimuksia ja vähintään samantasoisena kuin mikä niille annetaan asiaa koskevassa EU:n lainsäädännössä.¹⁵ Tämä suoja on rajoittamaton niin kauan kuin asianomainen maantieteellinen merkintä on suojattu Euroopan unionissa.¹⁶

Tämä tarkoittaa sitä, että tällä hetkellä Euroopan unionissa rekisteröidyt maantieteelliset merkinnät ja rekisteriin siirtymäkauden loppuun mennessä kirjattavat maantieteelliset merkinnät ovat edelleen suojattuja Yhdistyneessä kuningaskunnassa siirtymäkauden päättymisen jälkeen. Tämä ei edellytä hakemuksen jättämistä Yhdistyneessä kuningaskunnassa eikä erityisiin hallinnollisiin menettelyihin ryhtymistä suojan varmistamiseksi.¹⁷

Erosopimuksen mukaan EU:n maantieteellisten merkintöjen rekisteröinti Yhdistyneessä kuningaskunnassa toteutetaan maksutta.¹⁸

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen tulee voimaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskeva pöytäkirja.¹⁹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määräajoin ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.²⁰

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.²¹

---

¹⁴ Erosopimuksen 54 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta maantieteellisiin merkintöihin, joiden suoja unionissa perustuu kansainvälisiin sopimuksiin, joissa unioni on osapuolena (ks. erosopimuksen 54 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta).

¹⁵ Erosopimuksen 54 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta.

¹⁶ Erosopimuksen 54 artiklan 2 kohdan toinen alakohta.

¹⁷ Erosopimuksen 55 artiklan 2 kohta.

¹⁸ Erosopimuksen 55 artiklan 1 kohta.

¹⁹ Erosopimuksen 185 artikla.

²⁰ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

²¹ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että asetuksia (EU) 2019/787, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 251/2014 ja (EU) N:o 1308/2013 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.²²

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon A ja B osassa olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Ennen siirtymäkauden päättymistä rekisteröityjen EU:n maantieteellisten merkintöjen suoja kattaa edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin osalta siirtymäkauden päättymisen jälkeen. Tämä koskee myös siirtymäkauden päättymisen jälkeen EU:ssa rekisteröityjä maantieteellisiä merkintöjä.
- EU:n tekemien ansainvälisten sopimusten mukainen maantieteellisten merkintöjen suoja kattaa edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin osalta siirtymäkauden päätyttyä.²³ Tämä koskee myös siirtymäkauden päättymisen jälkeen tehtyjä sopimuksia.
- Pohjois-Irlannista peräisin oleviin tuotteisiin liittyviä maantieteellisiä merkintöjä koskevat hakemukset, joiden käsittely on kesken siirtymäkauden päätyttyä tai jotka on jätetty siirtymäkauden päätyttyä, katsotaan EU:n piiriin kuuluviksi hakemuksiksi, joiden ei tarvitse täyttää kolmansien maiden hakemuksia koskevia vaatimuksia (ks. tämän tiedonannon osan A kohta 2).
- Pohjois-Irlannissa ei ole EU:n järjestelmästä erillistä tai sen kanssa rinnan sovellettavaa maantieteellisiä merkintöjä koskevaa kansallista suojajärjestelmää.²⁴ Pohjois-Irlannin nimet ovat suojattuja Euroopan unionissa ja Pohjois-Irlannissa vasta EU:n rekisteröinnin seurauksena. Muun Yhdistyneen kuningaskunnan alueella (lukuun ottamatta Pohjois-Irlannin) ne ovat suojattuja sen jälkeen, kun ne on rekisteröity Yhdistyneen kuningaskunnan maantieteellisten merkintöjen suojelua koskevaan järjestelmään.
- Asetuksen (EU) N:o 1151/2012 49 artiklan 3 kohdan, asetuksen (EU) N:o 1308/2013 96 artiklan 3 kohdan, asetuksen (EU) 2019/787 24 artiklan 6 kohdan ja asetuksen (EU) N:o 251/2014 13 artiklan 3 kohdan mukainen

---

²² Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 45 jakso.

²³ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 olevan 4 jakson viimeinen luetelmakohta.

²⁴ Euroopan unionin maantieteellisten merkintöjen suojaa koskevan järjestelmän yksinomaisuus- ja kattavuusperiaate, vahvistettu 1) unionin tuomioistuimen tuomiossa (suuri jaosto), 8.9.2009 (*), asiassa C-478/07, jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Handelsgericht Wien (Itävalta) on esittänyt, Budějovický Budvar, národní podnik v. Rudolf Ammersin GmbH, ja 2) unionin tuomioistuimen tuomiossa (toinen jaosto), 14.9.2017, asiassa C- 56/16 P, jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta (EU-tavaramerkki Port Charlotte).

kansallinen vastaväitemenettely koskee ainoastaan Pohjois-Irlantiin sijoittautuneita henkilöitä.

- Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevat rajatylittävät maantieteelliset merkinnät käsitellään ja rekisteröidään EU:n lainsäädännön mukaisesti EU:n maantieteellisinä merkintöinä. Niihin sovelletaan EU:n alueelta kokonaisuudessaan peräisin olevien tuotteiden maantieteellisiä merkintöjä koskevista yhteisistä hakemuksista ja muutoksista annettuja EU:n sääntöjä.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin evätään Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun.²⁵

Laatupolitiikkaa koskevia EU:n sääntöjä käsittelevällä komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels_fi) on yleistä tietoa maantieteellisiin merkintöihin sovellettavasta unionin lainsäädännöstä. Kyseisiä verkkosivuja päivitetään tarvittaessa sitä mukaa kuin uutta tietoa tulee saataville.

Euroopan komissio
Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto

---

²⁵ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemista tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antavassa yhteisessä työryhmässä.